

Aan de Minister voor Wonen en Rijksdienst
De heer dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 20011
2500 AE DEN HAAG

Datum
31 maart 2017

Onderwerp
Besluit kwaliteits-
borging voor het
bouwen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
JtH/RvZ/RS/2017/050

Bijlage(n)

Geachte heer Plasterk,

Tussen 18 juli 2016 en 1 oktober 2016 heeft uw ambtsvoorganger het *Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen* (Besluit) voor internetconsultatie opengesteld. Wij hebben op 9 september 2016 een eerste reactie gegeven op het voorontwerp van het Besluit. Op 20 maart jl. hebben wij de definitieve documenten ontvangen, op basis waarvan wij onze toetsing hebben uitgevoerd.

Het Besluit vormt een nadere invulling van de *Wet kwaliteitsborging voor het bouwen* die een nieuw stelsel introduceert van kwaliteitsborging. Met de stelselwijziging beoogt het kabinet de kwaliteitsborging voor de bouw te verbeteren, de bouwsector expliciet verantwoordelijk te maken voor de bouwkwaliteit en om de privaatrechtelijke positie van de bouwconsument te versterken. Omdat de wijzigingen in het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen een grote impact hebben op de regeldruk¹, toetsen wij het definitieve voorstel van het Besluit. Ons advies bij het Besluit treft u in deze brief aan. Wij bouwen met ons advies voort op onze reactie en het advies bij het Wetsvoorstel² en op onze consultatie-reactie bij het Besluit.³

Wij hebben de gevolgen voor de regeldruk van het Besluit gezien aan de hand van het beoordelingskader voor vermindering van regeldruk. Dit beoordelingskader bestaat uit de volgende drie vragen:

1. Nuloptie: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Is de regeldruk proportioneel ten opzichte van het beleidsdoel? Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een passende uitvoeringswijze met oog voor dienstverlening?

Gelet op de aard van het Besluit, is dit advies gericht op de tweede en derde toetsvraag.

¹ In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel is aangegeven dat als gevolg van de stelselwijziging de administratieve lasten voor burgers en bedrijven zullen afnemen met een bedrag tussen de 93 en 99 miljoen. En dat de nalevingskosten voor bedrijven zullen stijgen met een bedrag tussen 63 en 123 miljoen euro.

² Reactie Actal bij consultatieversie Wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen (d.d. 10 september 2014) – Advies Actal bij Wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen (d.d. 1 oktober 2015).

³ Reactie Actal bij consultatieversie Besluit Kwaliteitsborging voor het bouwen (d.d. 9 september 2016).

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@actal.nl

www.actal.nl
@actal_info

Regeldrukeffecten

De Nota van Toelichting (NvT) bij het Besluit is aangepast naar aanleiding van de reacties bij de consultatieversie van het Besluit. Wij merken op dat u naar aanleiding van onze consultatiereactie aanpassingen en verduidelijking heeft aangebracht ten aanzien van:

- De gehanteerde aannames bij het beeld in brengen van de regeldrukgevolgen.
- De regeldrukvermindering als gevolg van bouwbesluittoetsvrij bouwen.
- De eenmalige regeldrukeffecten als gevolg van het Besluit.

Hierdoor zijn de gekwantificeerde regeldrukeffecten bij het Besluit beter herleidbaar en is duidelijker hoe de beoordeling van de regeldrukeffecten tot stand is gekomen. Gelet op de complexiteit van de regeldrukeffecten en de verschillende expert-opvattingen heeft u de regeldrukgevolgen in de toelichting met een bandbreedte aangegeven.

Vanwege het gevarieerde beeld en de verschillende inschattingen van de regeldrukeffecten is het van belang bij de nadere uitwerking van het Besluit, bij de proefprojecten en bij de gefaseerde invoering van het nieuwe stelsel expliciet aandacht te besteden aan de regeldrukgevolgen. Hierdoor kunnen in een vroegtijdig stadium mogelijkheden worden gevonden om de regeldruk te beperken.

Evaluatie proefprojecten

In de afgelopen periode zijn in diverse gemeenten proefprojecten uitgevoerd waarmee de werkwijze van het nieuwe stelsel voor kwaliteitsborging is getest. Mede naar aanleiding van berichtgeving in de media in 2016 over proefprojecten kwaliteitsborging in de bouw, heeft u een tussenevaluatie laten uitvoeren van de lopende proefprojecten. U heeft op 9 december 2016 de Tweede Kamer geïnformeerd over de verschillende onderzoeken aangaande kwaliteitsborging voor het bouwen, inclusief de “tussentijdse evaluatie proefprojecten.”⁴

Naar aanleiding van onze reactie bij de consultatieversie van het Besluit heeft u in de NvT aangegeven *“het advies over te nemen bij proefprojecten, experimenten en pilots aandacht te besteden aan de regeldrukeffecten en de vraag of uit de uitvoeringspraktijk mogelijkheden naar voren komen voor minder belastende alternatieven of regeldruk beperkende maatregelen.”*⁵

Naar onze inschatting is een (eerste) kans gemist om de regeldrukeffecten van de beoogde stelselwijziging scherper in beeld te brengen, omdat in de tussenevaluatie – gelet op de onderzoeksrapportage en uw Kamerbrief – geen aandacht is besteed aan de regeldrukeffecten in de proefprojecten. Juist omdat in de uitvoeringspraktijk de daadwerkelijke regeldrukeffecten zich zullen manifesteren, is het van belang bij deze proefprojecten de regeldrukeffecten te beoordelen.

Wij adviseren u om bij de tussentijdse evaluaties en de eindevaluaties van de proefprojecten de regeldrukeffecten in beeld te brengen en zo veel als mogelijk te kwantificeren, en te bepalen of uit de praktijk mogelijkheden volgen voor minder-belastende alternatieven of regeldrukbeperkende maatregelen voor de stelselwijziging.

⁴ Kamerbrief met kenmerk ‘2016-0000752681’. (9 december 2016, betreft “Aanbieden onderzoeken kwaliteitsborging voor het bouwen”)

⁵ Nota van Toelichting bij het Besluit (pagina 23).

Evaluatie na inwerkingtreding stelselwijziging

In de MvT is aangegeven dat de wijziging van het stelsel in drie fasen wordt gerealiseerd.

Fase 1: De oprichting van de toelatingsorganisatie en de aanwijzing van de Bouwbesluit-toetsvrije bouwwerken treden in werking.

Fase 2: De wijzigingen in het Burgerlijk Wetboek (BW) en het stelsel voor de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevolgklasse 1 treden in werking.

Fase 3: Uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van de wet zal een evaluatie plaatsvinden, waarbij wordt getoetst in hoeverre het stelsel in de praktijk werkt zoals beoogd. Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie wordt bekeken hoe en wanneer de gevolklassen 2 en 3 – al dan niet gelijktijdig – in werking kunnen treden.

Evenals bij de evaluatie van de proefprojecten kan de realisatie van de stelselwijziging voor gevolgklasse 1 inzicht geven in de daadwerkelijke regeldrukeffecten in de praktijk. Om die reden is het waardevol om bij de evaluatie expliciet aandacht te besteden aan de regeldrukeffecten.⁶

Wij adviseren u bij de evaluatie van de stelselwijziging voor gevolgklasse 1 expliciet aandacht te besteden aan de kwalitatieve en kwantitatieve regeldrukgevolgen en de uitkomsten te benutten om bij de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel voor gevolklassen 2 en 3 de regeldruk waar mogelijk te beperken.

In de toelichting bij de wijzigingen die zijn doorgevoerd in het Besluit naar aanleiding van de reacties bij de consultatieversie (onderdeel regeldruk), wordt het volgende opgemerkt: *“De verlaging van de regeldruk komt deels door het niet meer hoeven leveren van gegevens aan het bevoegd gezag (vermindering administratieve lasten) en deels door het niet meer hoeven toetsen van een groot deel van de vergunningaanvragen door het bevoegd gezag (vermindering bestuurlijke lasten). Administratieve lasten en bestuurlijke lasten vormen voor dit punt samen de regeldruk.”*

Wij merken op dat volgens de definities van het *Handboek Meten Regeldruk* bestuurlijke lasten niet tot de regeldruk worden gerekend.

⁶ Het advies de regeldrukeffecten bij de (tussentijdse) evaluatie van de stelselwijziging in beeld te brengen is in lijn met ons advies over de evaluatie van de regeldrukeffecten bij de AMvB's van de Omgevingswet (*d.d. 30 september 2016*). Onder andere de omvang van de regeldrukeffecten als gevolg van de decentrale afwegingsruimte (in de Omgevingswet) zal uit de uitvoeringspraktijk moeten blijken.

Eindoordeel

Alles overwegende adviseren wij u het Besluit in te dienen, nadat met het vorenstaande rekening is gehouden.

Gelet op de coördinerende bevoegdheid met betrekking tot het verminderen van de regeldruk voor bedrijven sturen wij een afschrift van ons advies naar de minister van Economische Zaken. Gelet op de regeldrukgevolgen die ze mogelijk hebben, verzoeken wij u de nog op te stellen ministeriële regelingen ter toetsing aan ons voor te leggen.

Wij vertrouwen er op u met dit advies van dienst te zijn geweest en zien uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

w.g.

J. ten Hoopen
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris